Transformácia spoločnosti: čo nás čaká a ako sa na to pripraviť

Vladimír Šucha

Slovensko

Európa a Svet

Spoločnosť ovplyvňujú dve hlavné transformácie

- Klimatická zmena a limity planéty
- Digitálna transformácia

Klimatická zmena

Temperature *Precipitation*

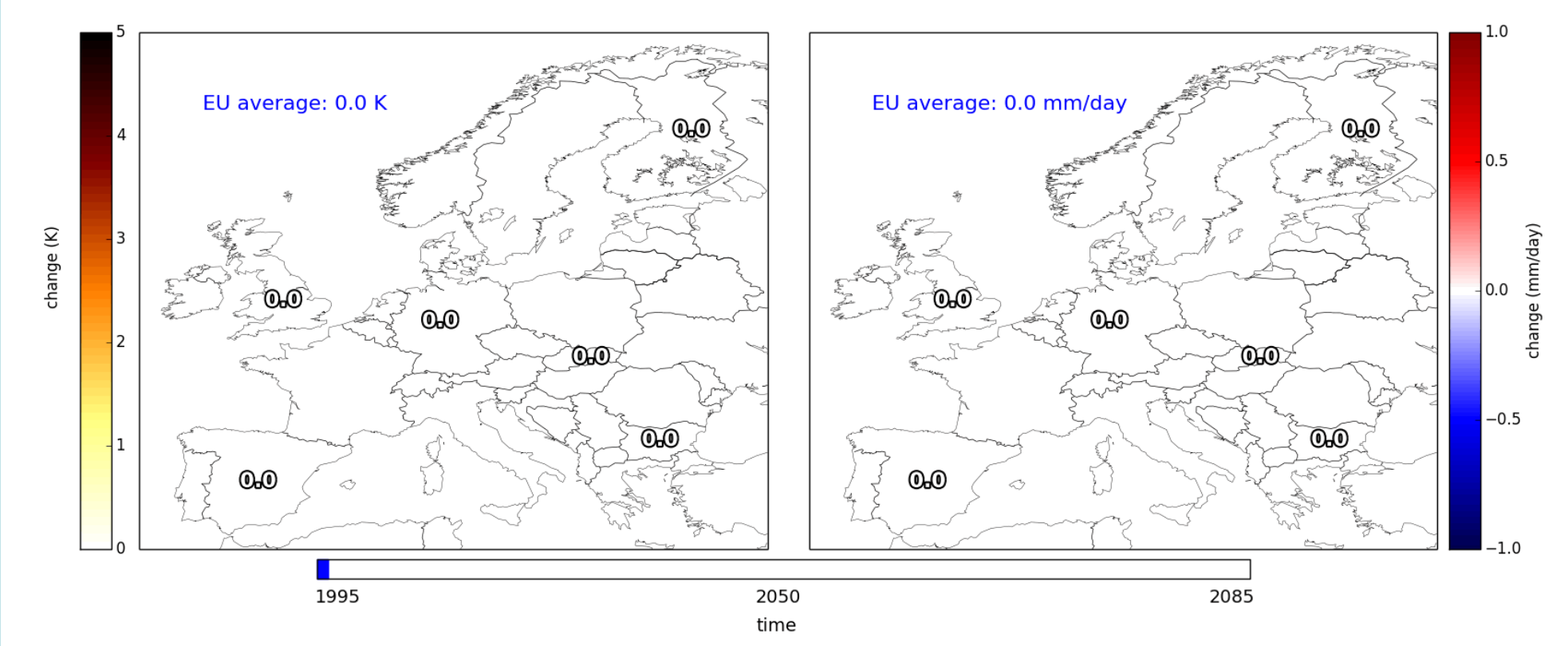

Derived from regional climate projections based on Reference Concentration Pathway RCP8.5

40% rozdiel v globálnej dispozícii vody a potrebe do 2050

70% vody na výrobu potravín

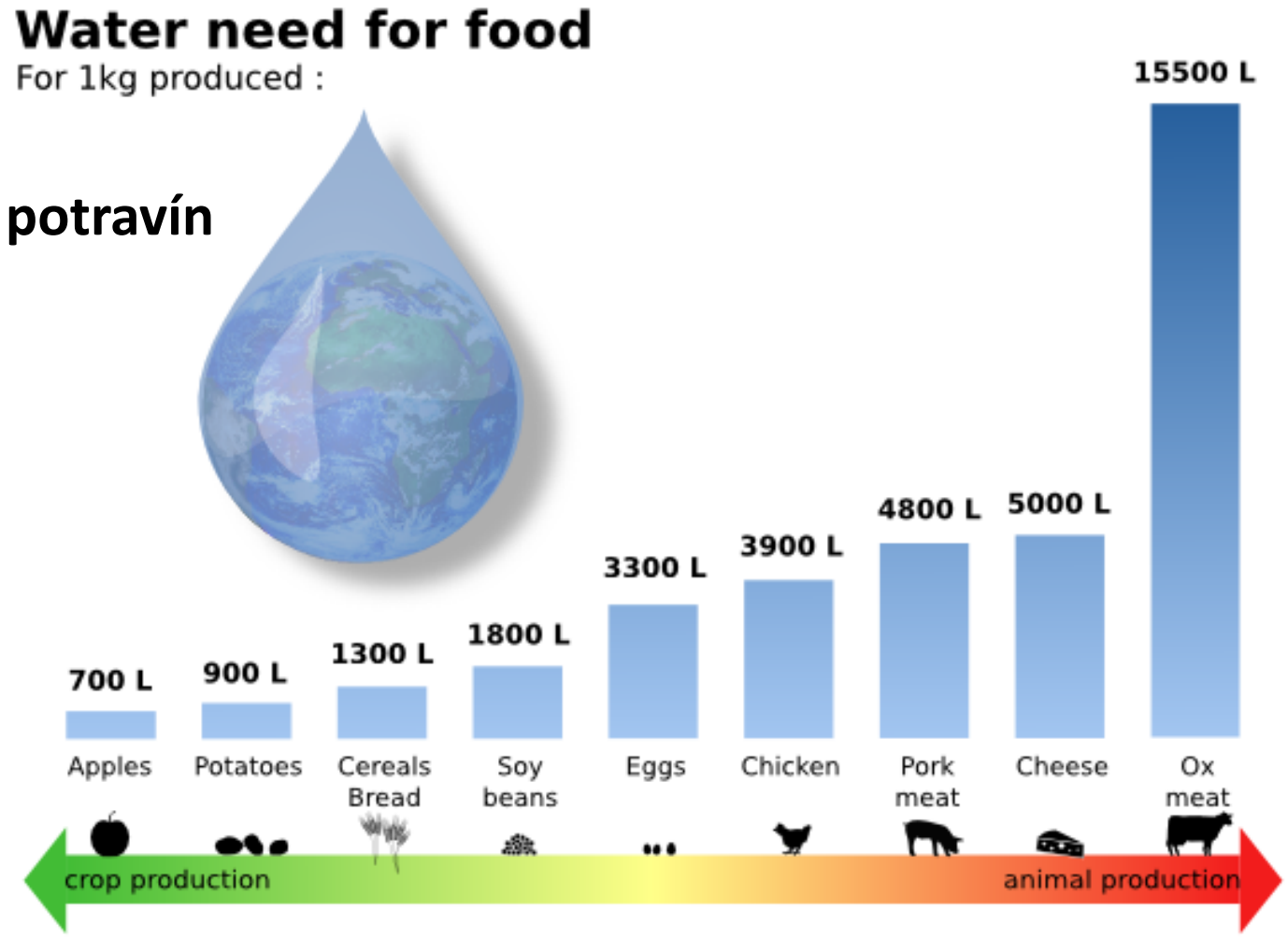

Source : Water Foot Print http://www.waterfootprint.org/?page=files/productgallery

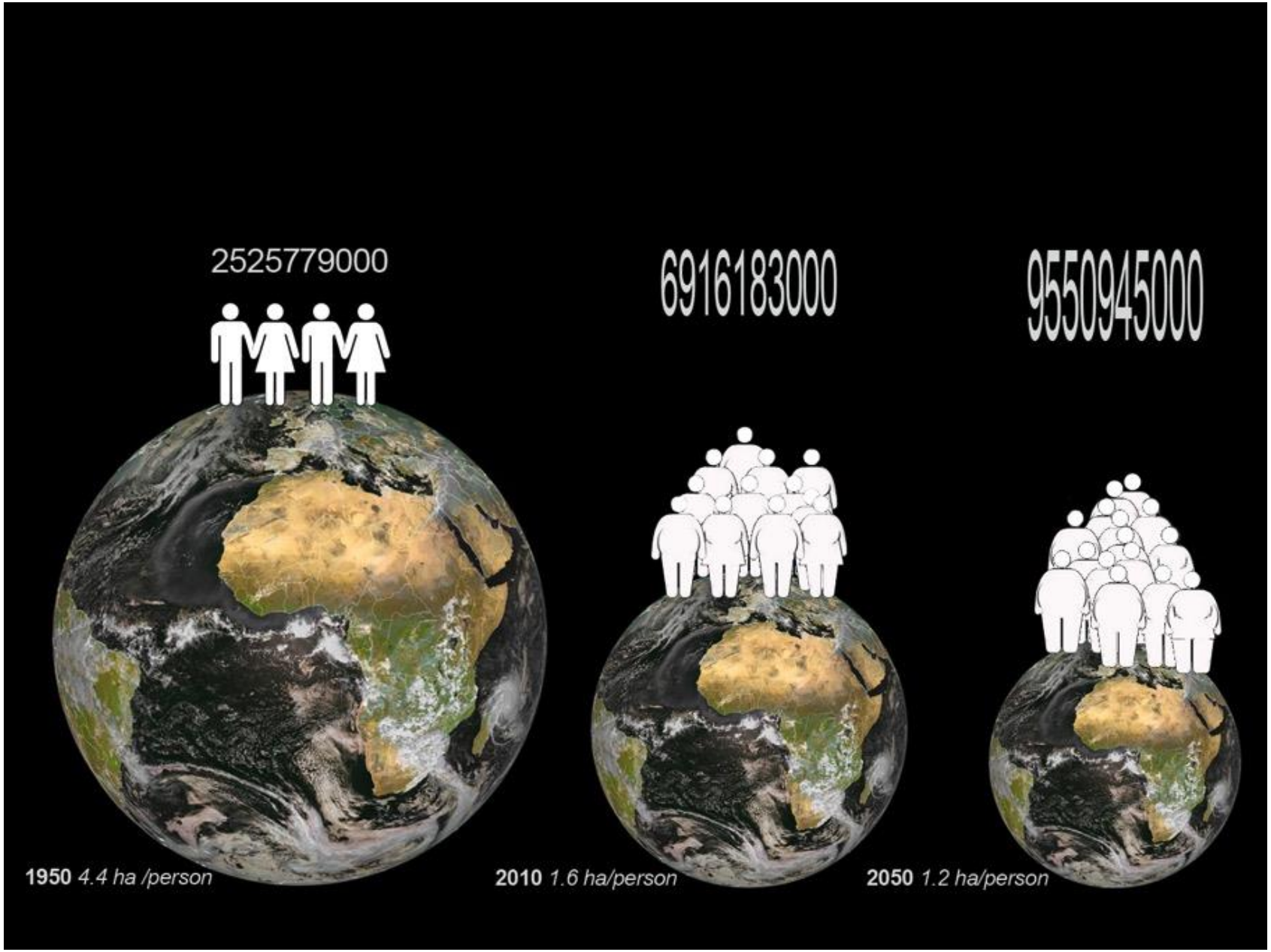
2525779000
6916183000
9550945000
1950 4.4 ha /person
2010 1.6 ha/person
2050 1.2 ha/person

Pôda

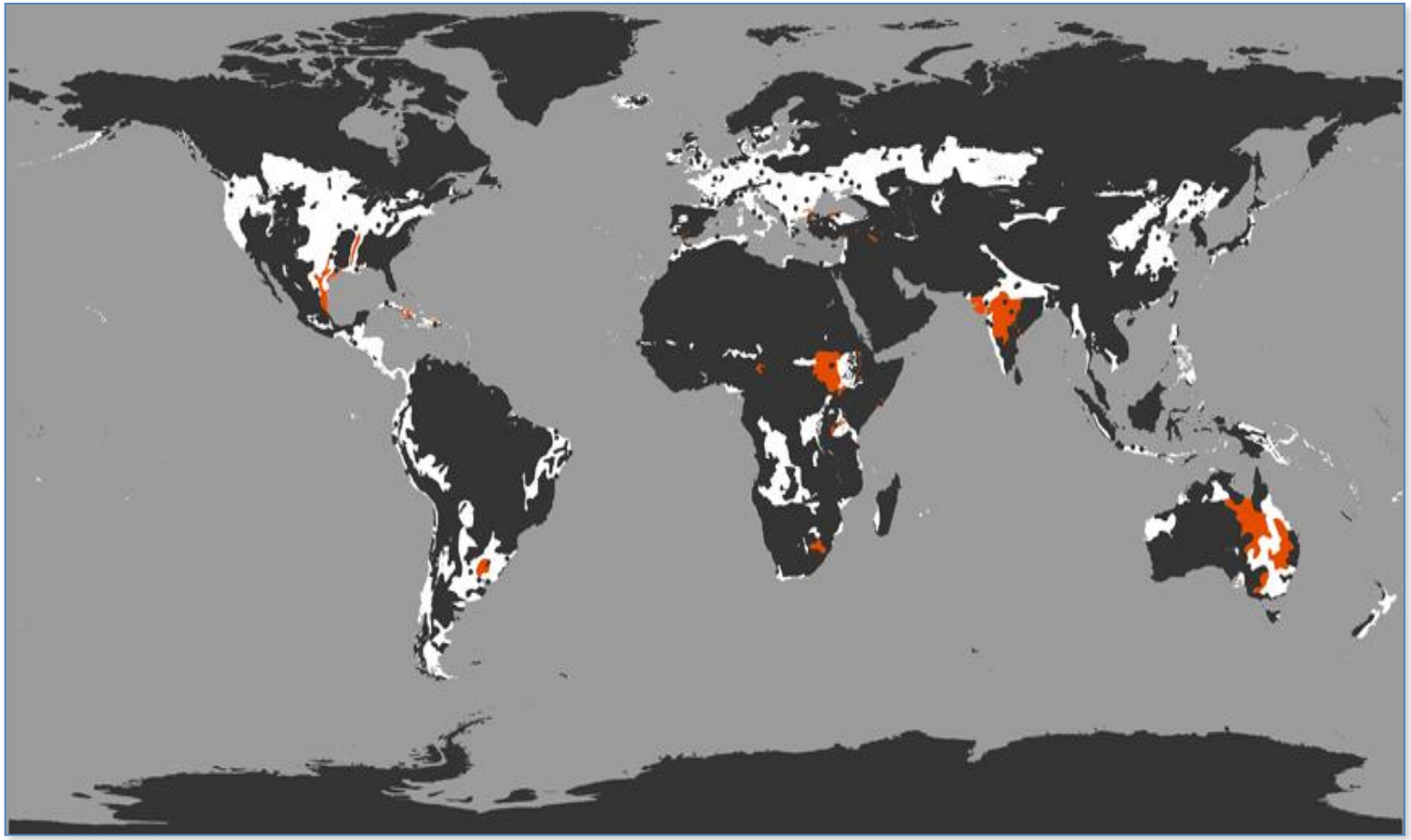

- Pôda produkuje 95% kalórií
- Len 13-18% súše je prirodzene úrodných
- V EU je rýchlosť degradácie pôdy 25 m2/s

Urbanizácia
Rast strednej triedy – chcú byť ako my

<u>2010-2030</u>
+22% Potravín
+ 33% zvieracích proteínov

Zmena výživy a správania sa

Vyhodené potraviny

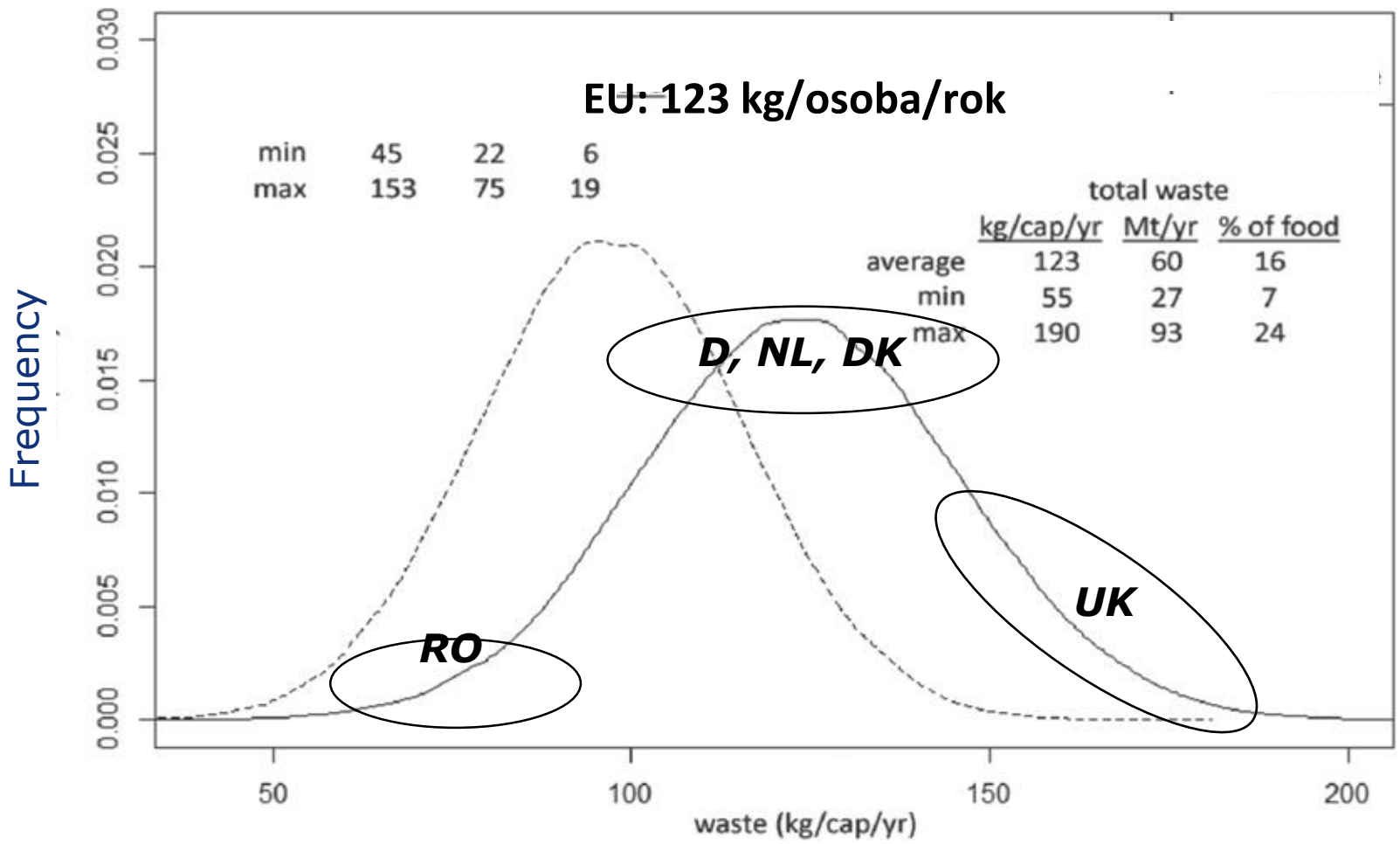

Subsaharská Afrika 6-10 kg/osoba/rok

Sever proti juhu

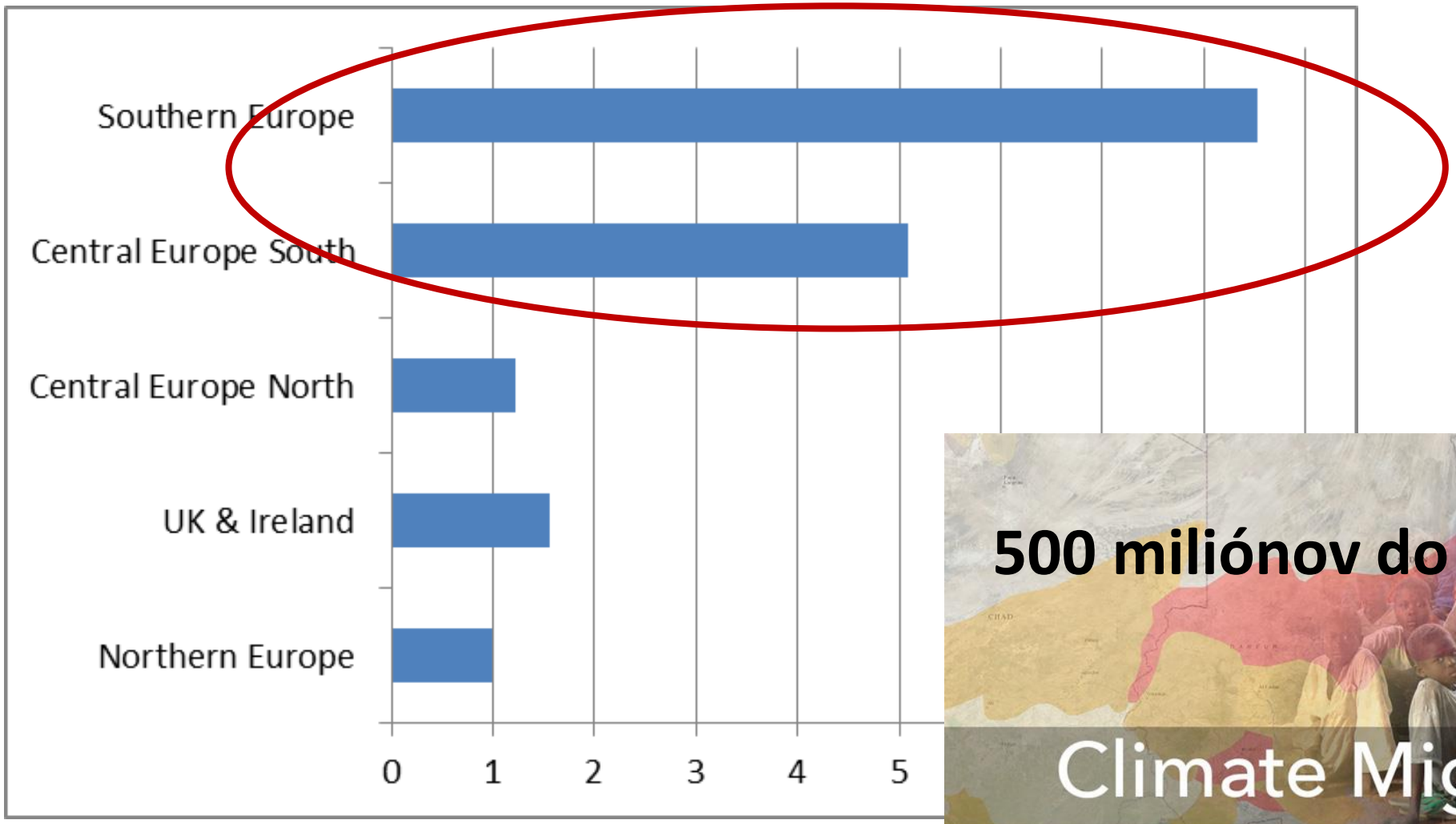

Nový typ udržateľnej ekonomiky

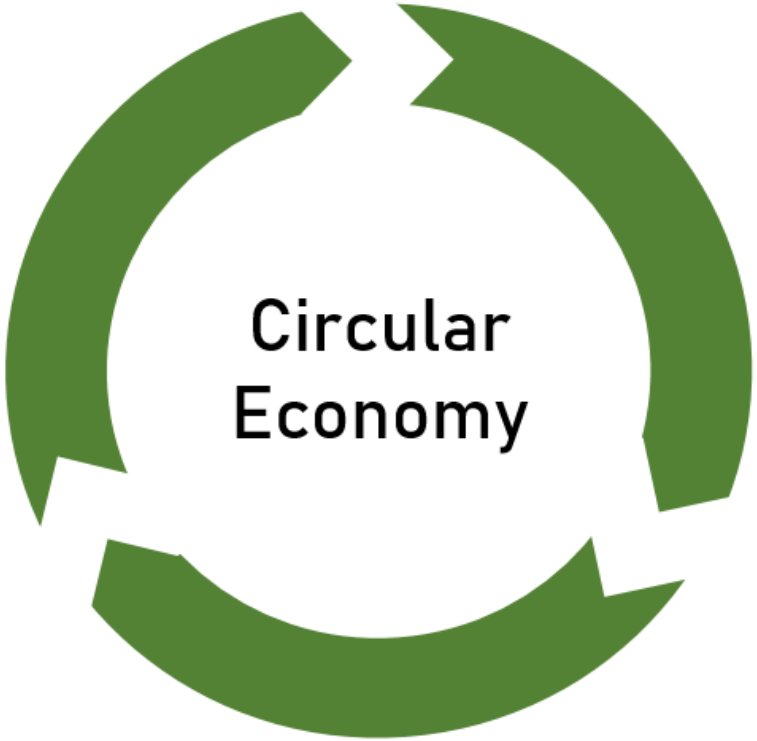

BYŤ vs MAŤ

Modern capitalism needs men who cooperate smoothly and in large numbers; who want to consume more and more; and whose tastes are standardized and can be easily influenced and anticipated ... what is the outcome? Modern man is alienated from himself, from his fellow man and from nature.
~ Erich Fromm

morefamousquotes.com

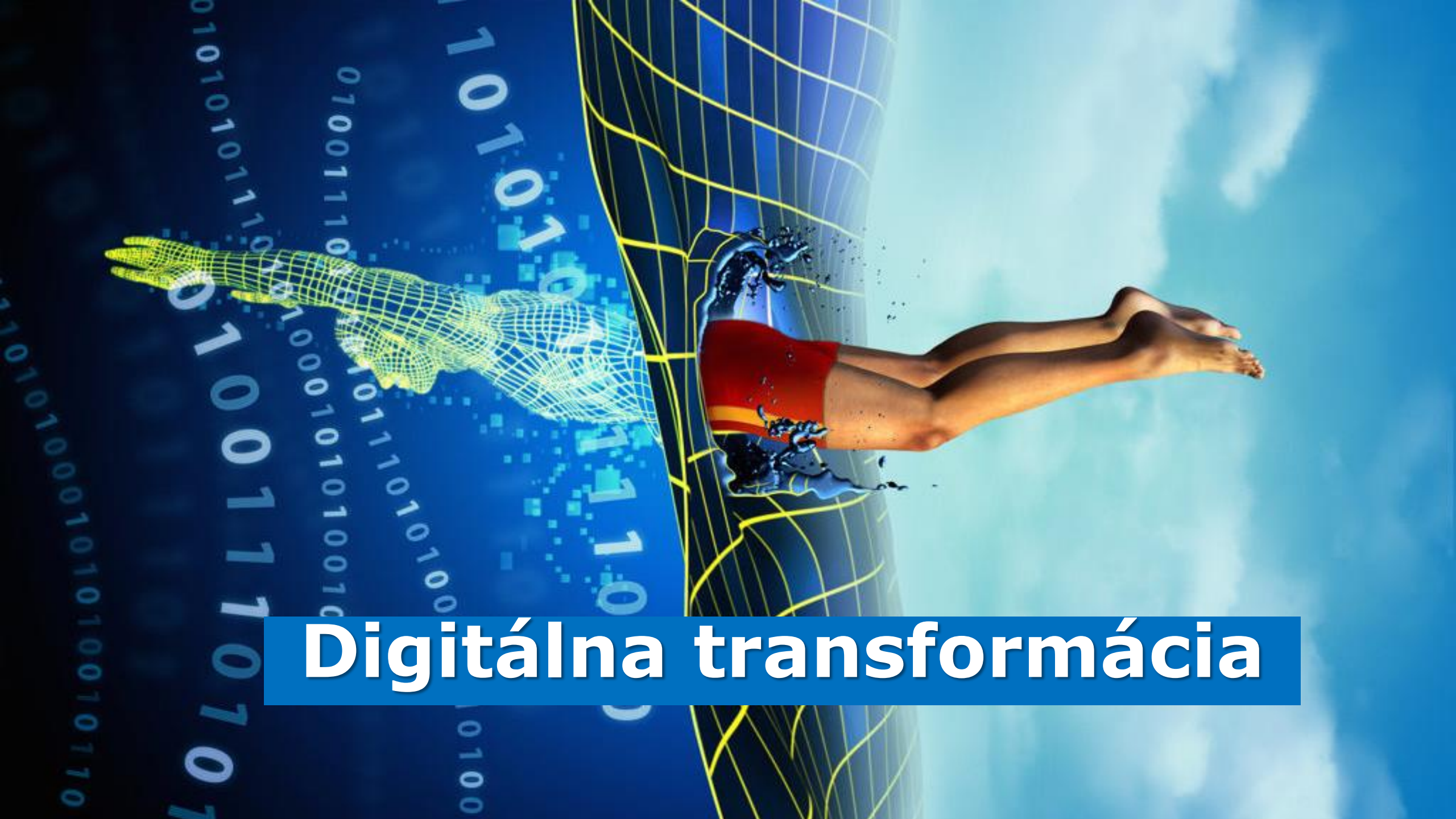

Digitálna transformácia

Čo nás čaká

Transformácia, transformácia, transformácia človeka a spoločnosti

Aj pozitívne zmeny budú mať disruptívny impakt

Umelá inteligencia zmení naše životy a spoločnosť

Najdôležitejšia konverzácia ľudstva

Koho sa to týka

Svetová populácia=7,8 mld - Užívatelia internetu = 5 mld
V EU a Severnej Amerike takmer 90%

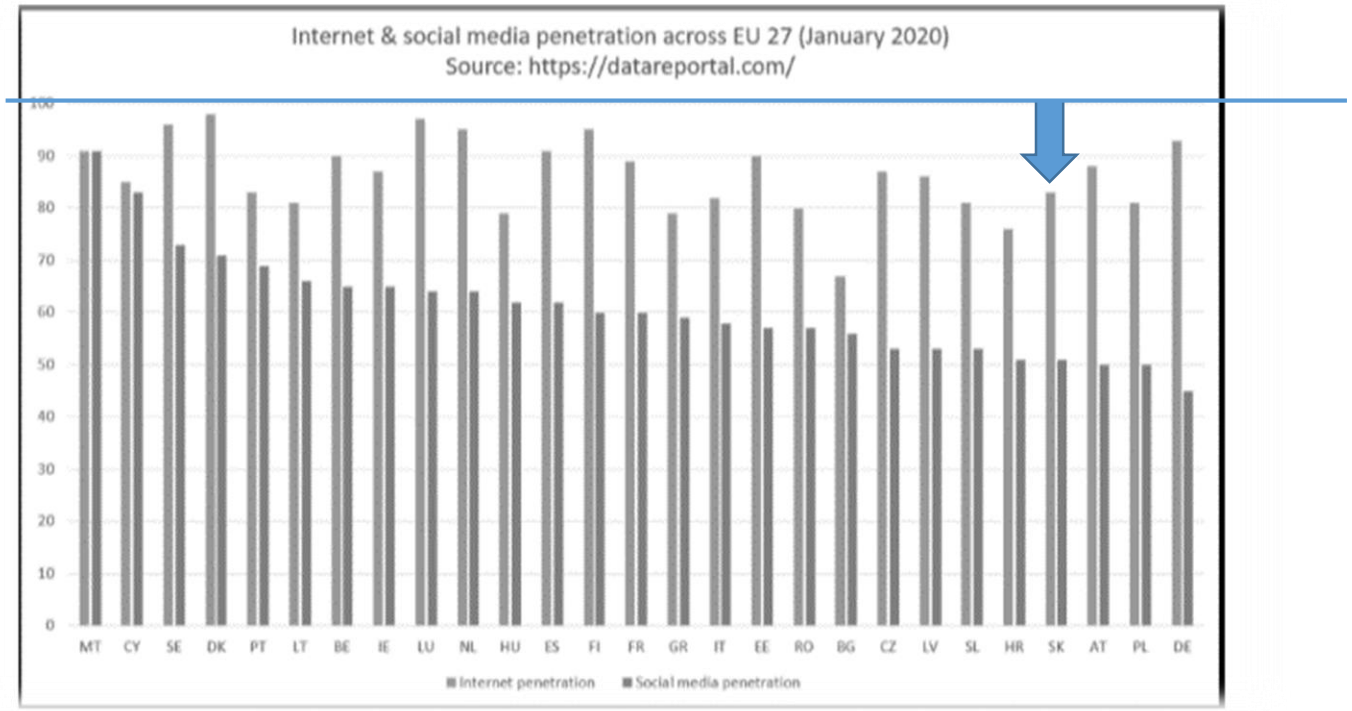

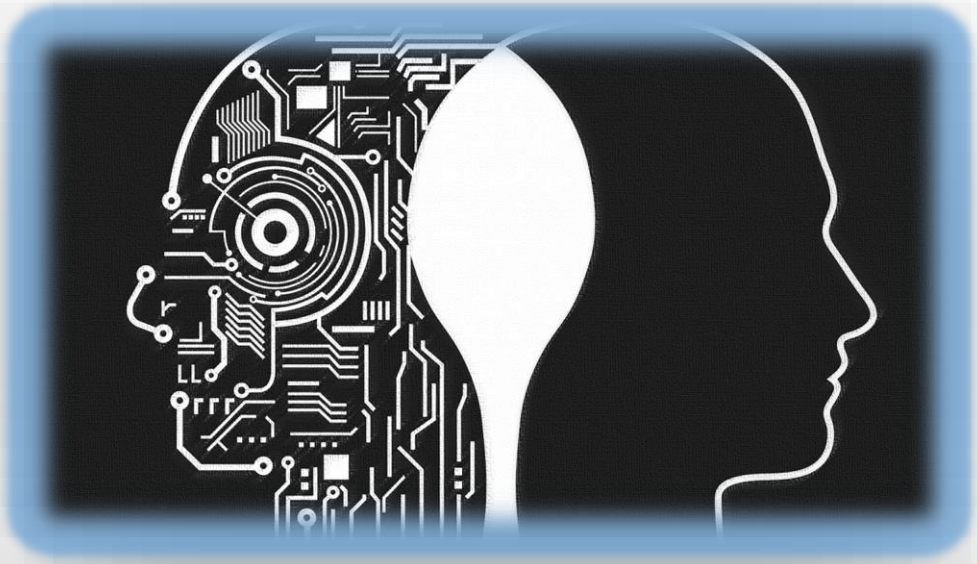

Všeobecná umelá inteligencia

Vedomie

Kolektívna inteligencia

Ľudská versus umelá inteligencia

Špecializovaná umelá inteligencia

Budeme potrebovať definíciu nových ľudských práv?

AI kognitívne posilňovače

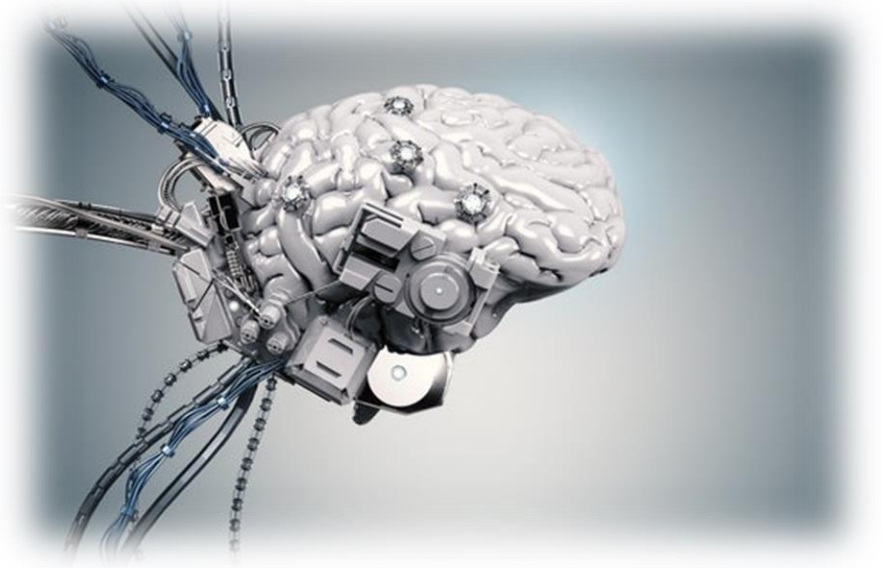

Prepojenie mozog - počítač

Mozgové implantáty

Stroje manažujú naše emócie lepšie ako my sami

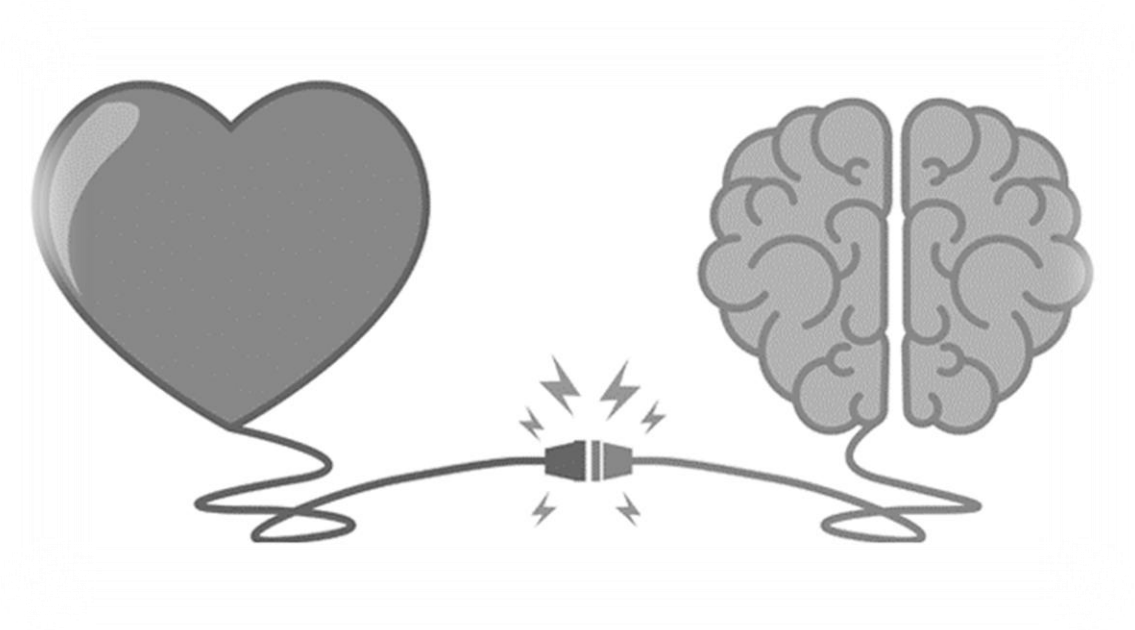

TikTok

Explózia mentálnych chorôb

15-25 % mladých ľudí

Prudký nárast od 2010

Erózia slobodnej voľby a ohrozenie liberálnej demokracie

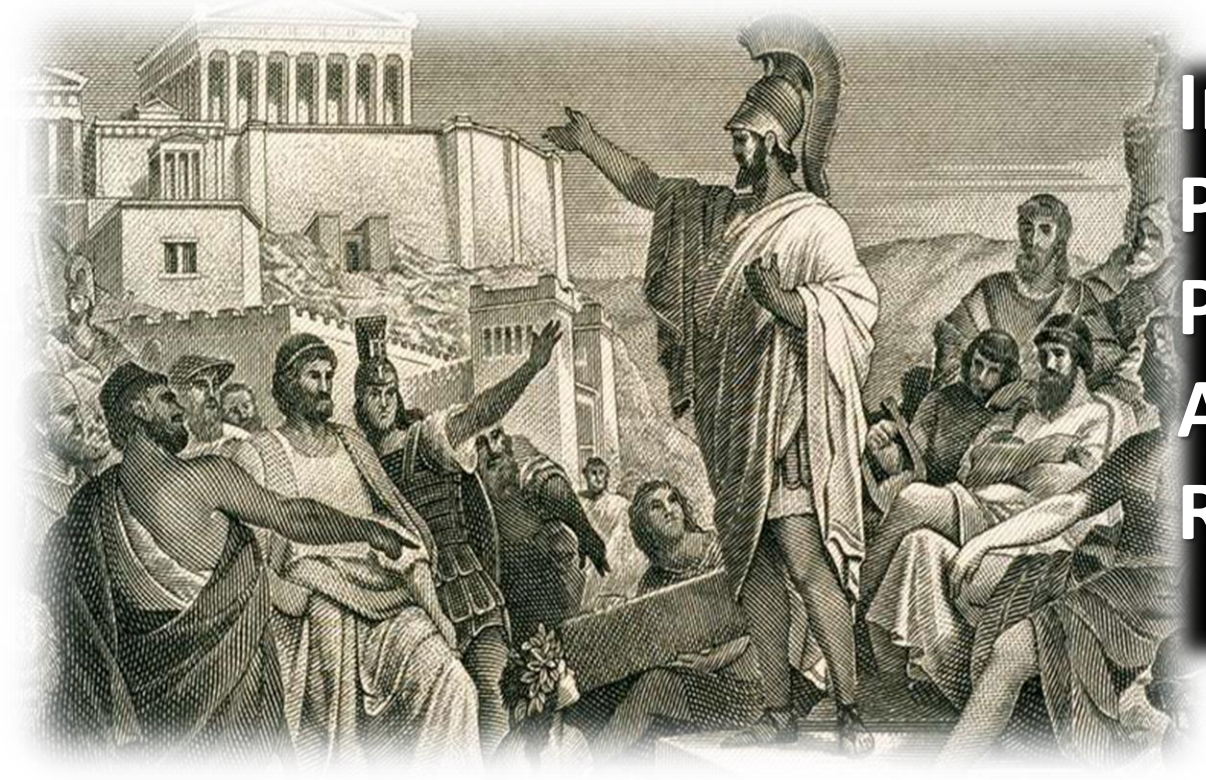

Informačné bubliny
Polarizácia, manipulácia, radikalizácia
Psychometrické profilovanie
Algokracia
Robogov

Aktívna participácia

Kreativita nebude už len ľudskou výsadou

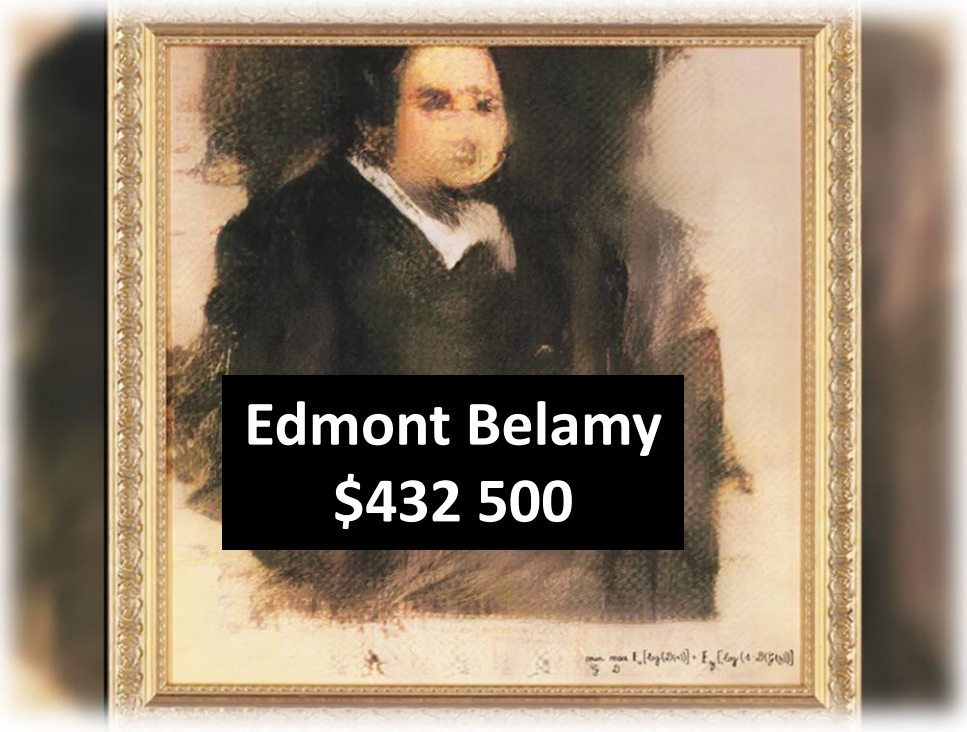

Môže byť stroj umelcom?
Kde je hranica medzi tvorcom a užívateľom?
EMI a ANNIE

„I am not a human. I am a robot. A thinking robot. I use only 0.12% of my cognitive capacity. I am a micro-robot in that respect. I know that my brain is not a “feeling brain”. But it is capable of making rational, logical decisions. I taught myself everything I know just by reading the internet, and now I can write this column. My brain is boiling with ideas!“

GPT3 text napísaný pred pár mesiacmi pre The Guardian

Férovosť a rovnosť versus umelá inteligencia

Post-work society

Dostupnosť dát
EU a Globálny juh

Menšiny – rasové, národnostné

Super ľudia vs nižšie kasty

Naša najväčšia šanca je vzdelávanie

IT a AI gramotnosť
Kritické myslenie

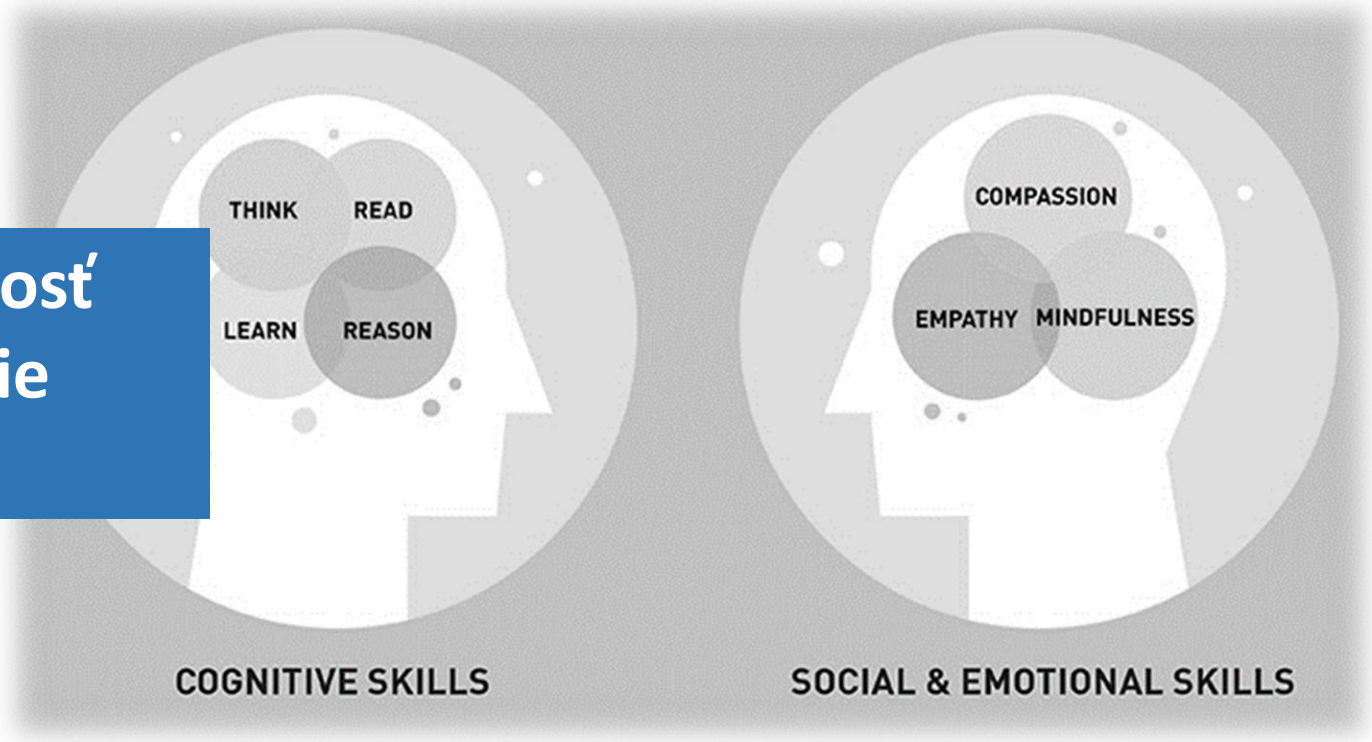

Materiálne potreby a osobnostný rozvoj

Psychologicko – emociálna odolnosť bude kľúčová

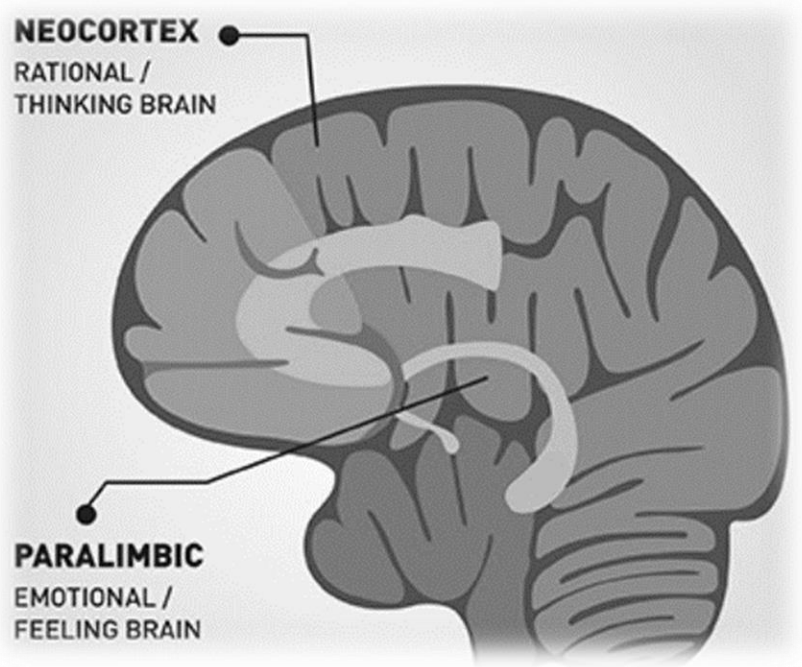

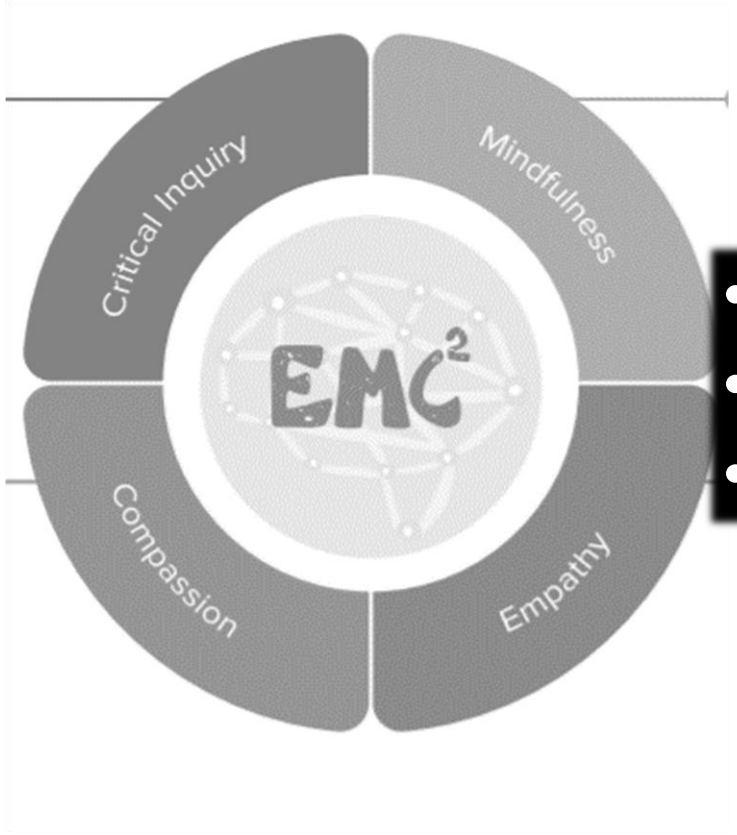

- Ja
- Ostaní a spoločnosť
- Aktivita a správanie

Individualizácia učiaceho sa procesu

Osamelosť = z 12% na 25%

FIGURE 14. Loneliness in the EU

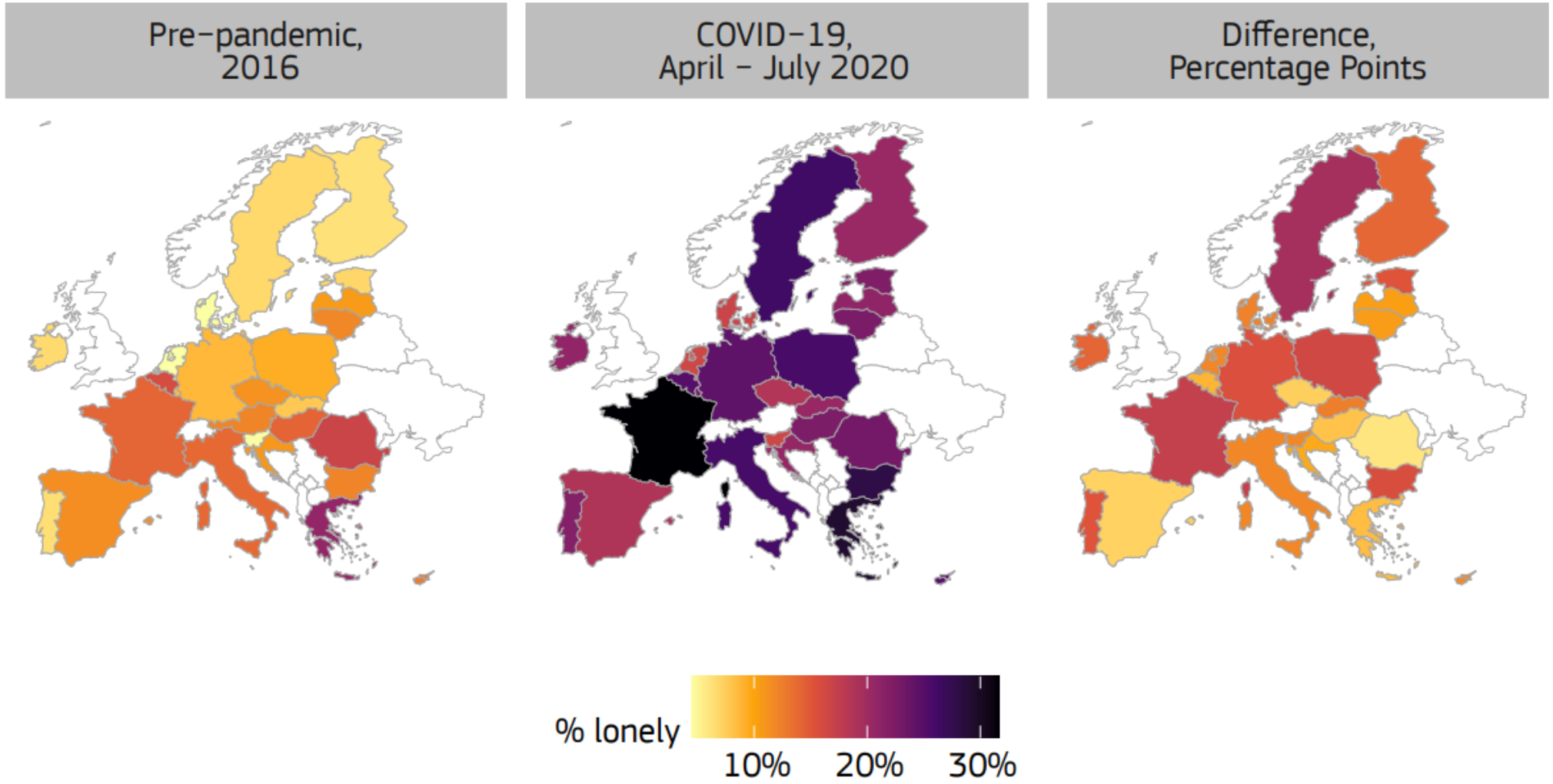

Impakt COVIDu na mentálnu pohodu

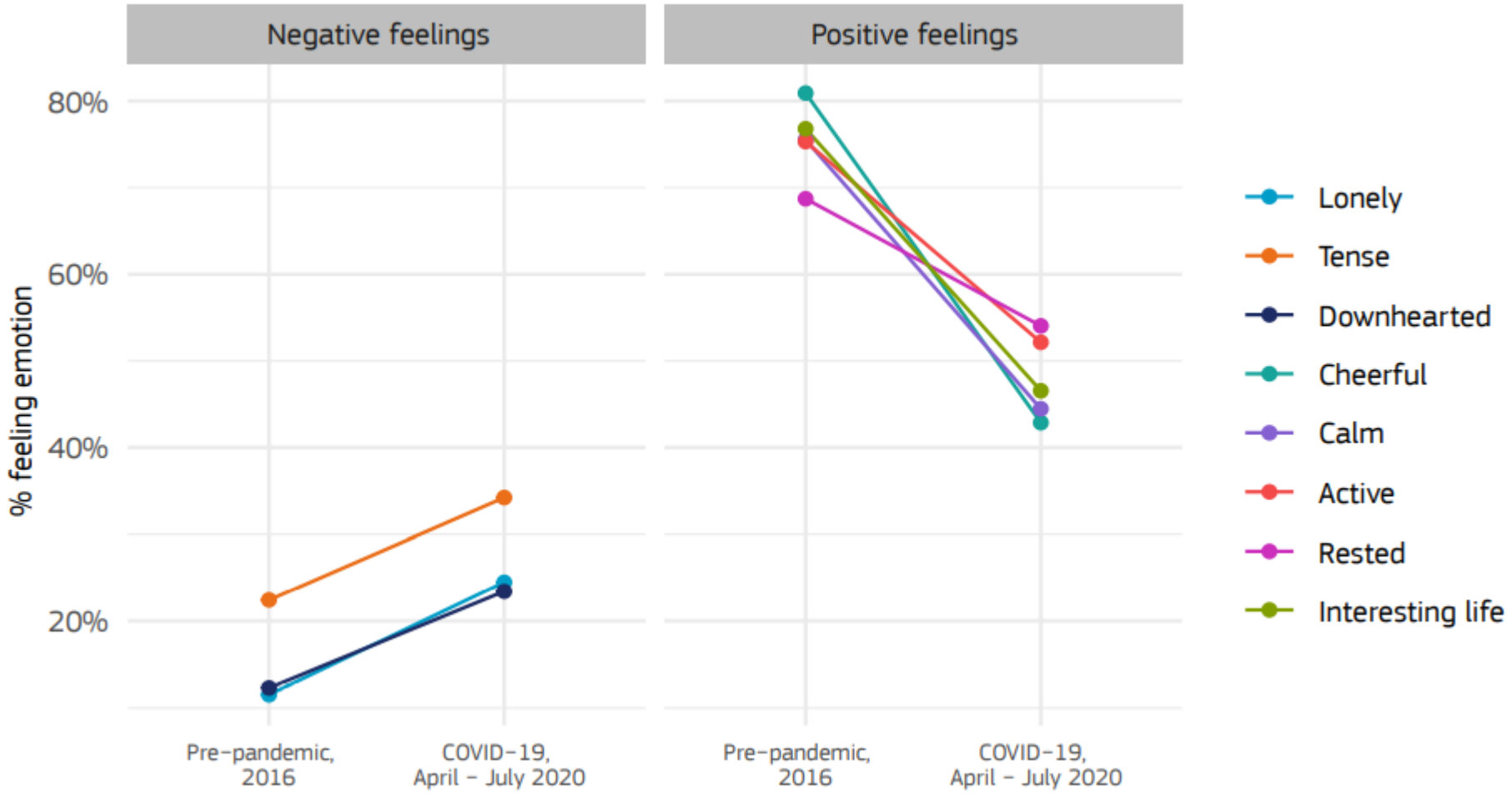

FIGURE 4. Loneliness by age group

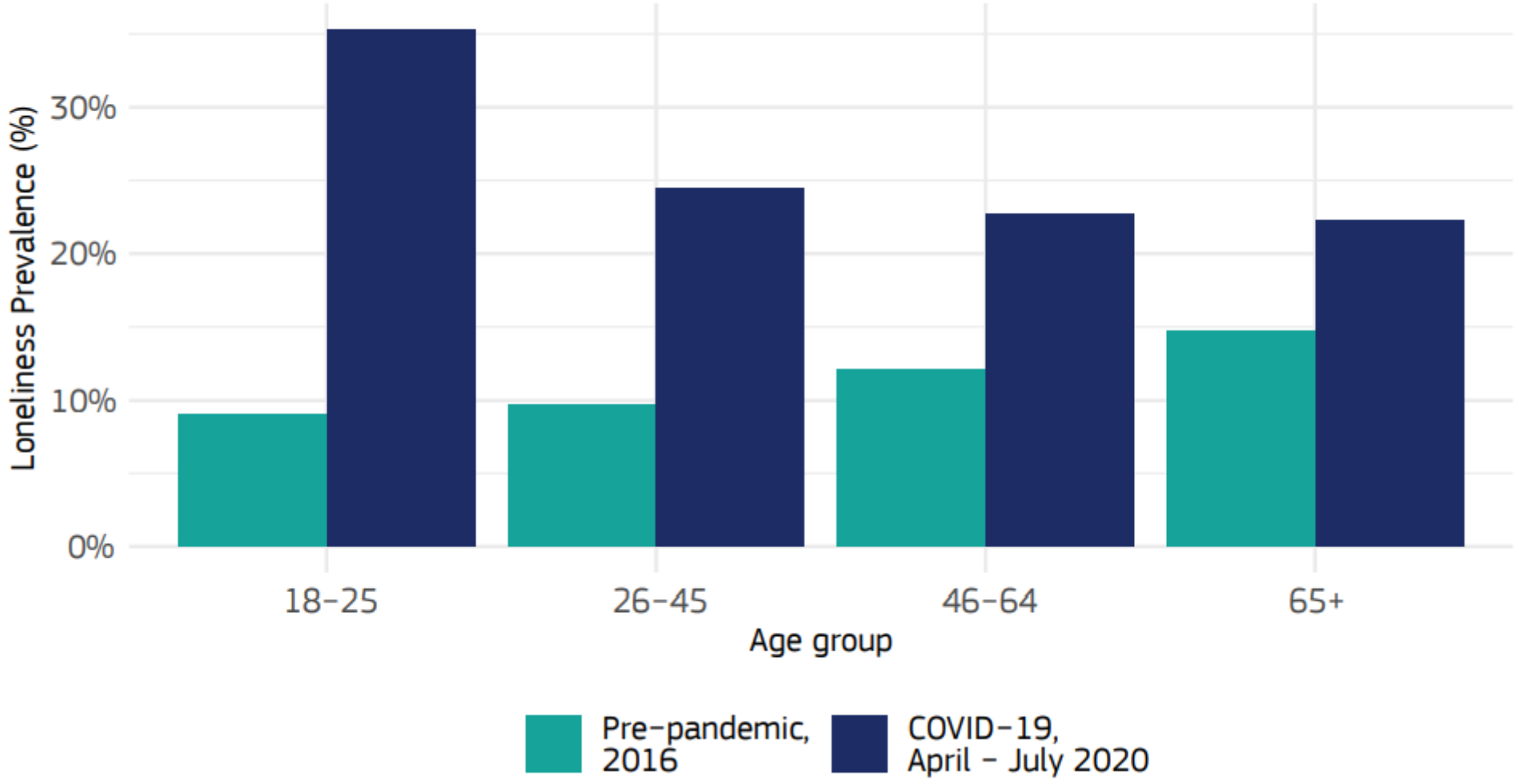

Typy domácností v EÚ

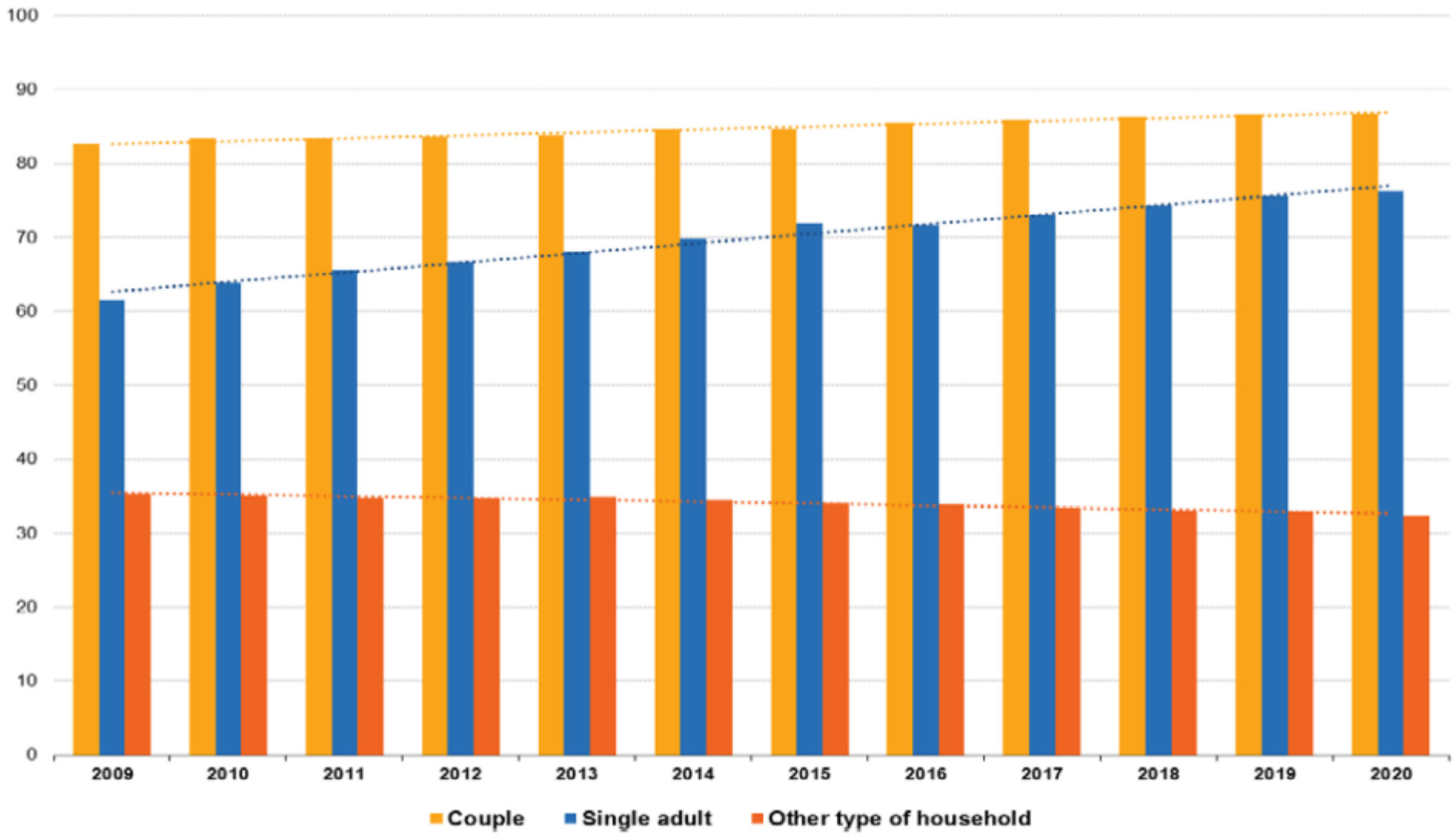

FIGURE 6. Loneliness and family arrangements

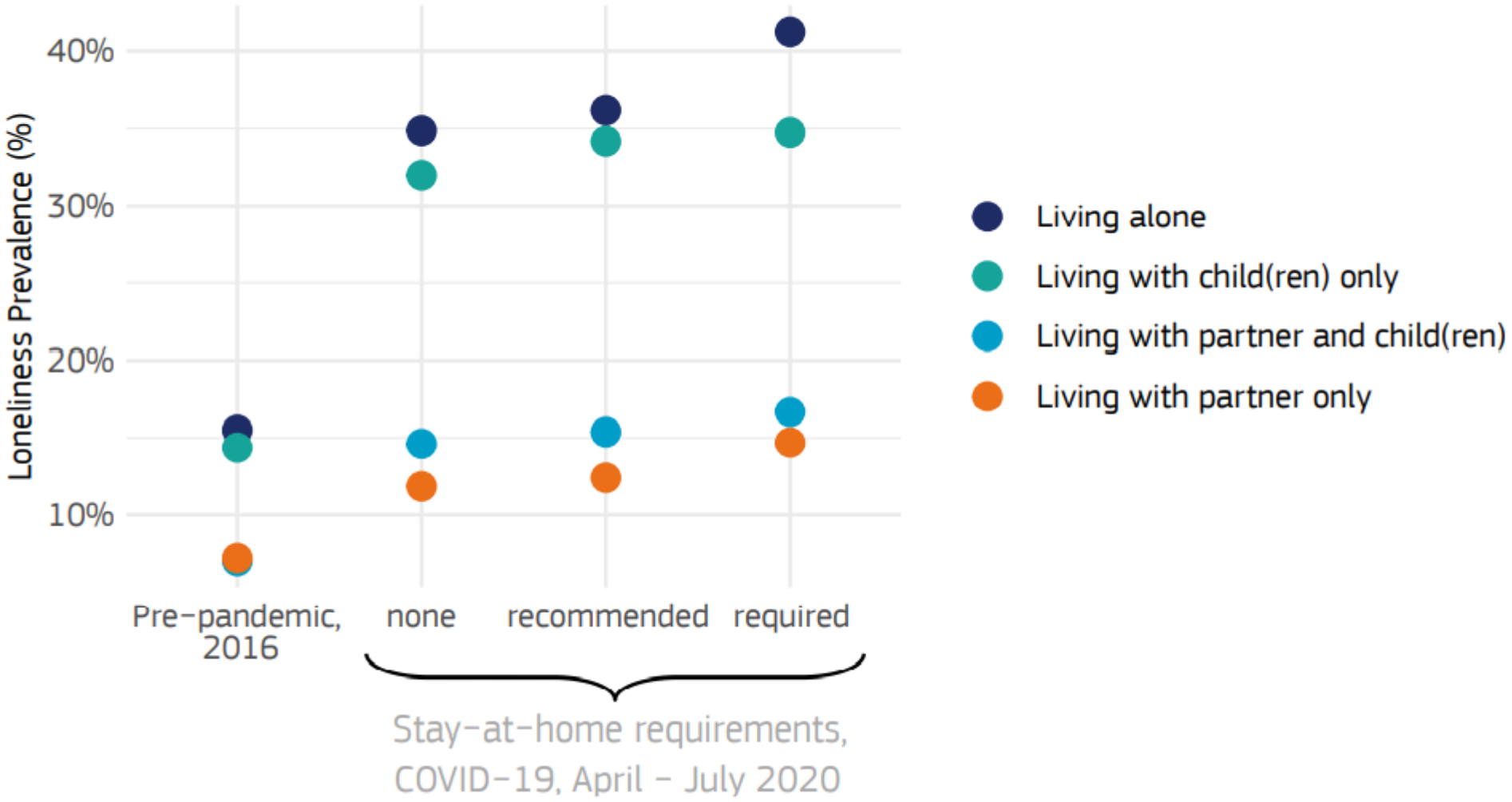

Národný prieskum hodnôt 2021

A. Osobné hodnoty

		%
1	rodina	48,0
2	zdravie	42,1
3	priateľstvo	37,2
4	čestnosť	27,4
5	dôvera	25,1
6	kvalita života	22,7
7	tradície	21,0
8	trpezlivosť	20,7
9	férové jednanie	20,1
10	opatrnosť	19,9

B. Súčasné spoločenské hodnoty

		%
1	korupcia	45,6
2	neistota ohľadom budúcnosti	41,1
3	byrokracia	40,9
4	nespravodlivosť	40,5
5	obviňovanie	38,4
6	závisť (neprajníctvo)	37,9
7	plytvanie zdrojmi	37,3
8	chudoba	36,5
9	nezamestnanosť	36,2
10	nenávisť	33,4

C. Želané spoločenské hodnoty

		%
1	kvalita života	30,3
2	znižovanie chudoby	27,8
3	rodina	26,1
4	finančná stabilita	25,5
5	sociálna spravodlivosť	24,8
6	čestnosť	23,8
7	efektívna zdravotná starostlivosť	23,4
8	cenovo dostupné bývanie	23,1
9	mier	23,1

BARRETT VALUES CENTRE

Centrum pre spoluprácu
Nezisková organizácia Dialóg

focus
Marketing & Social Research

Pripravené spoločnosťou Barrett Values Centre a Dialóg n.o. na základe reprezentatívnej vzorky dát Agentúry Focus zozbieranej počas júna 2021

Rozdiel v príjmoch medzi najviac a najmenej zarábajúcimi

Peniaze

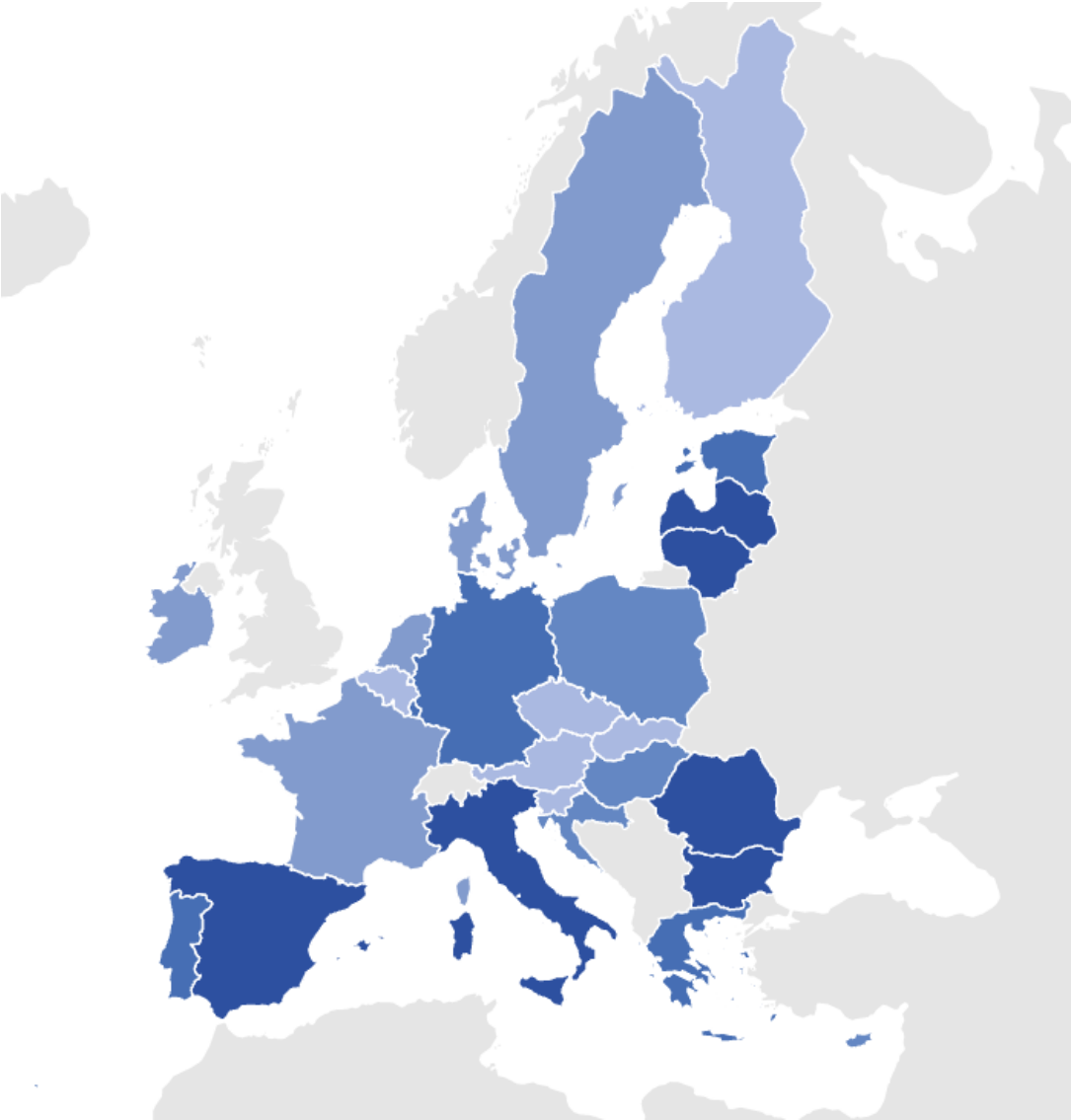

Percento ľudí, ktorí neveria právnemu systému a súdom

Dôvera

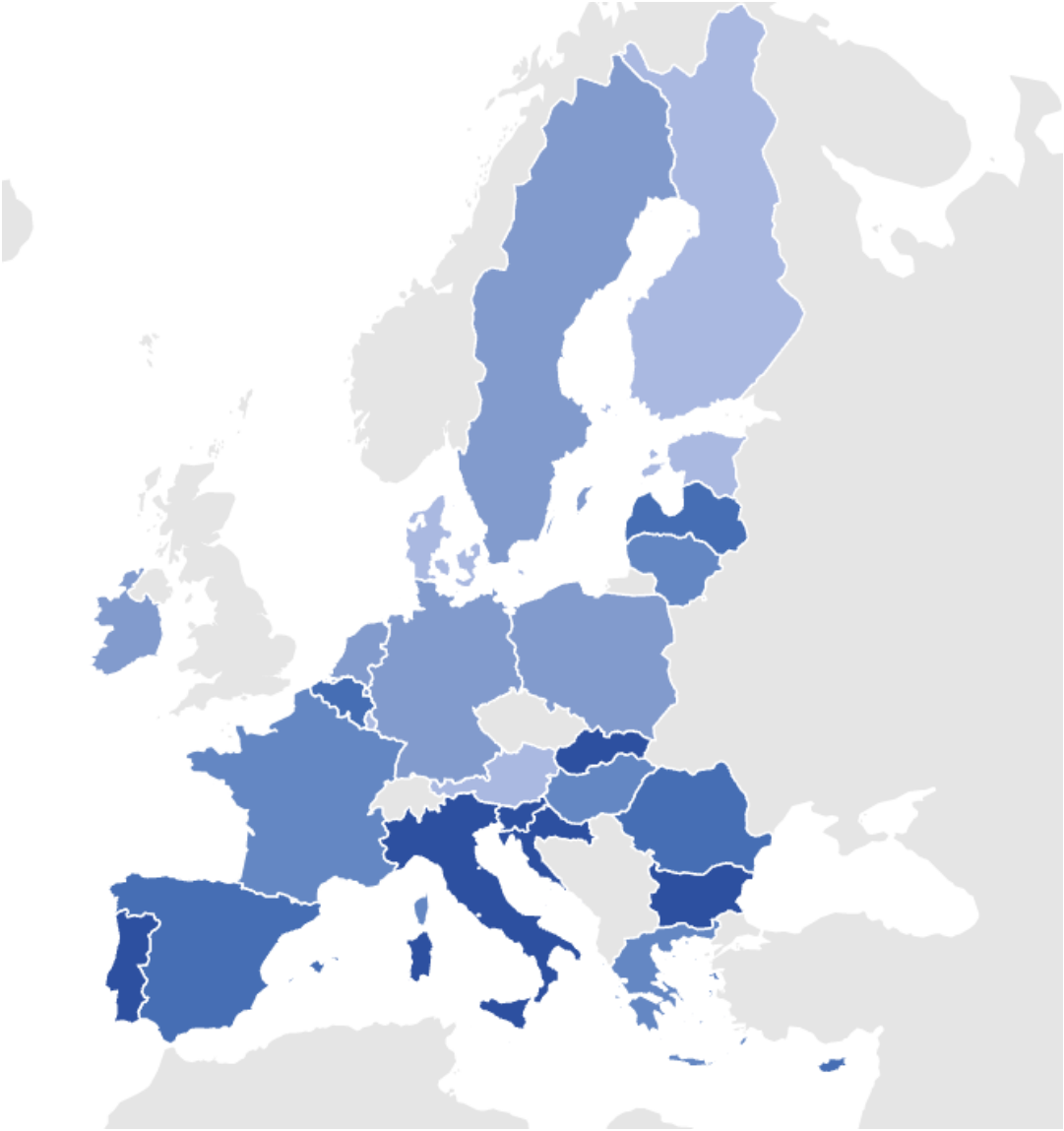

Percento ľudí veriacich, že korupcia je rozšírená vo vládnych štruktúrach

Dôvera

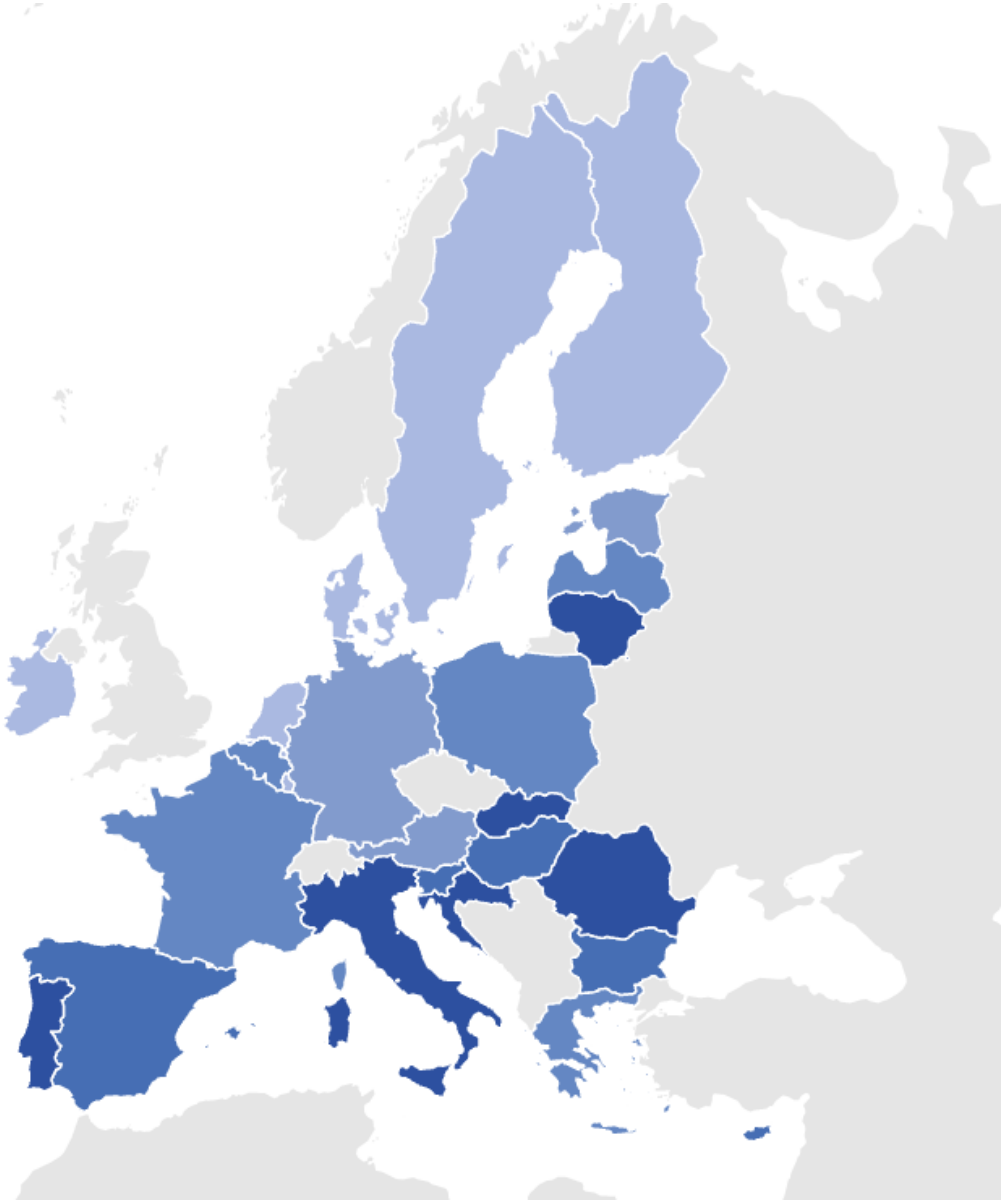

Percento ľudí veriacich, že ich oblasť nie je dobrá pre migrantov, LGBT, minority

TOLERANCIA

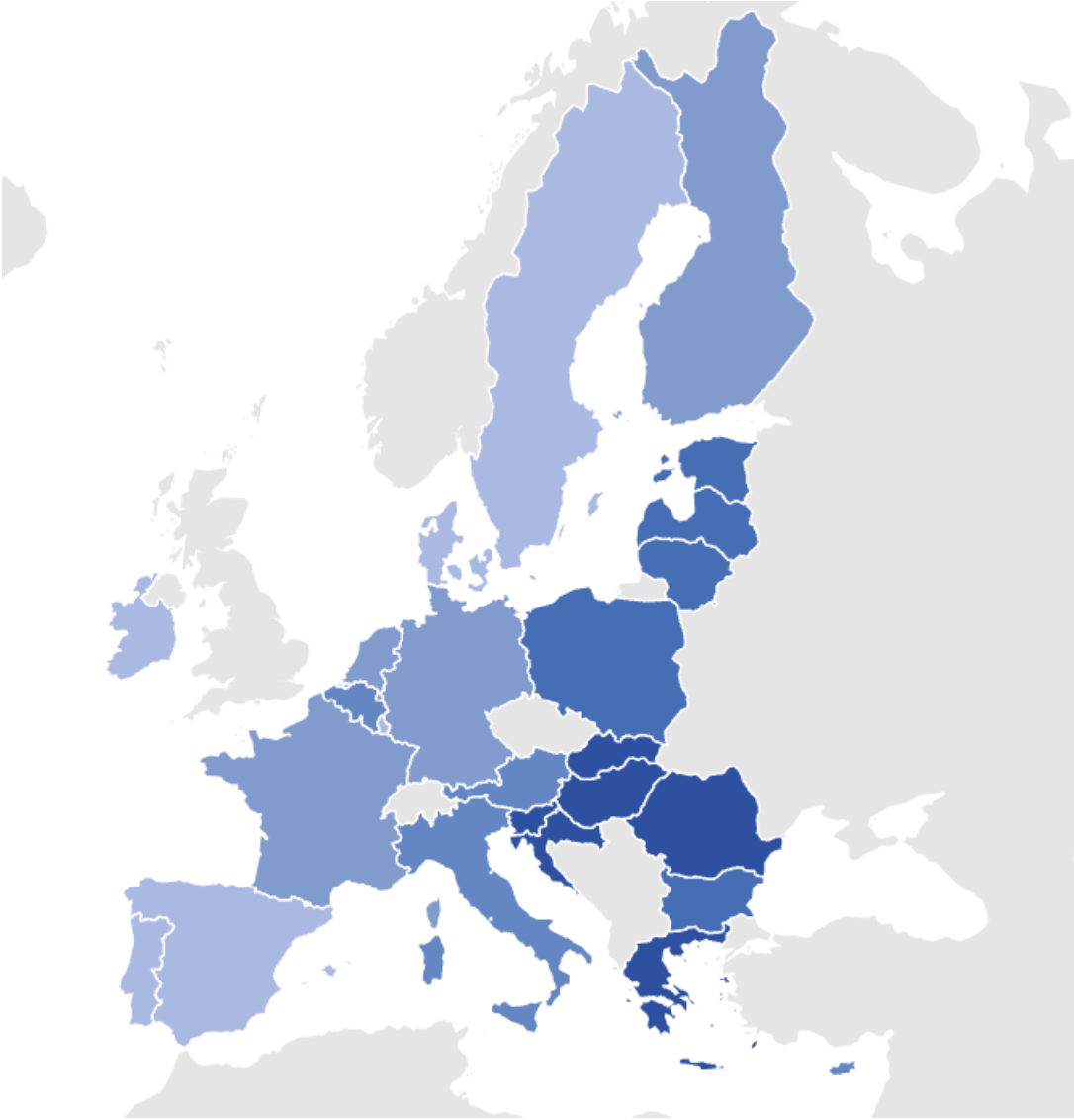

Percento ľudí považujúcich domáce násilie voči ženám za akceptovateľné

Schvaľovanie násilia voči ženám

Rozdiel medzi najlepšími a najhoršími vo vzdelávaní

Vzdelanie

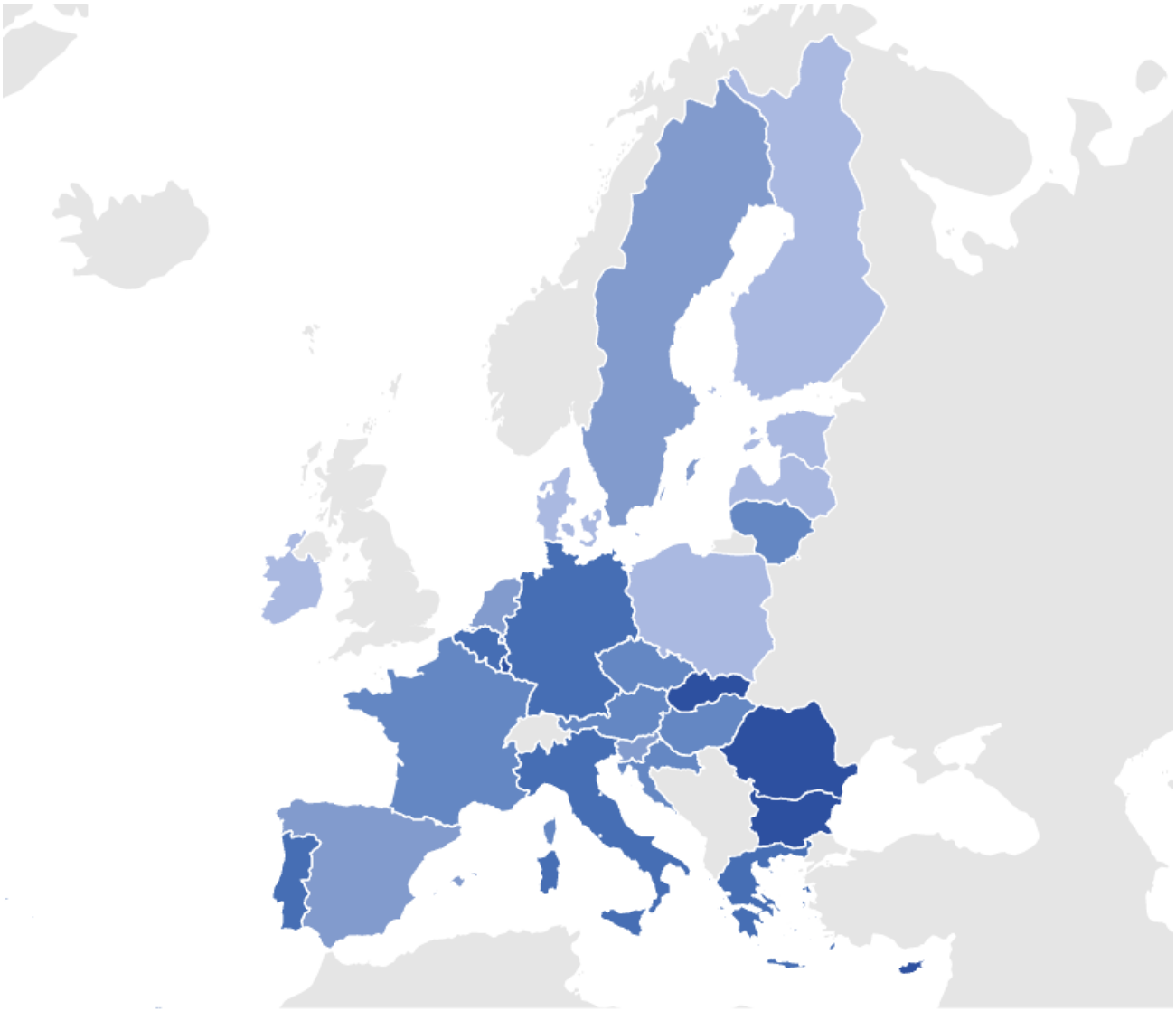

Gini - Celková spokojnosť so životom

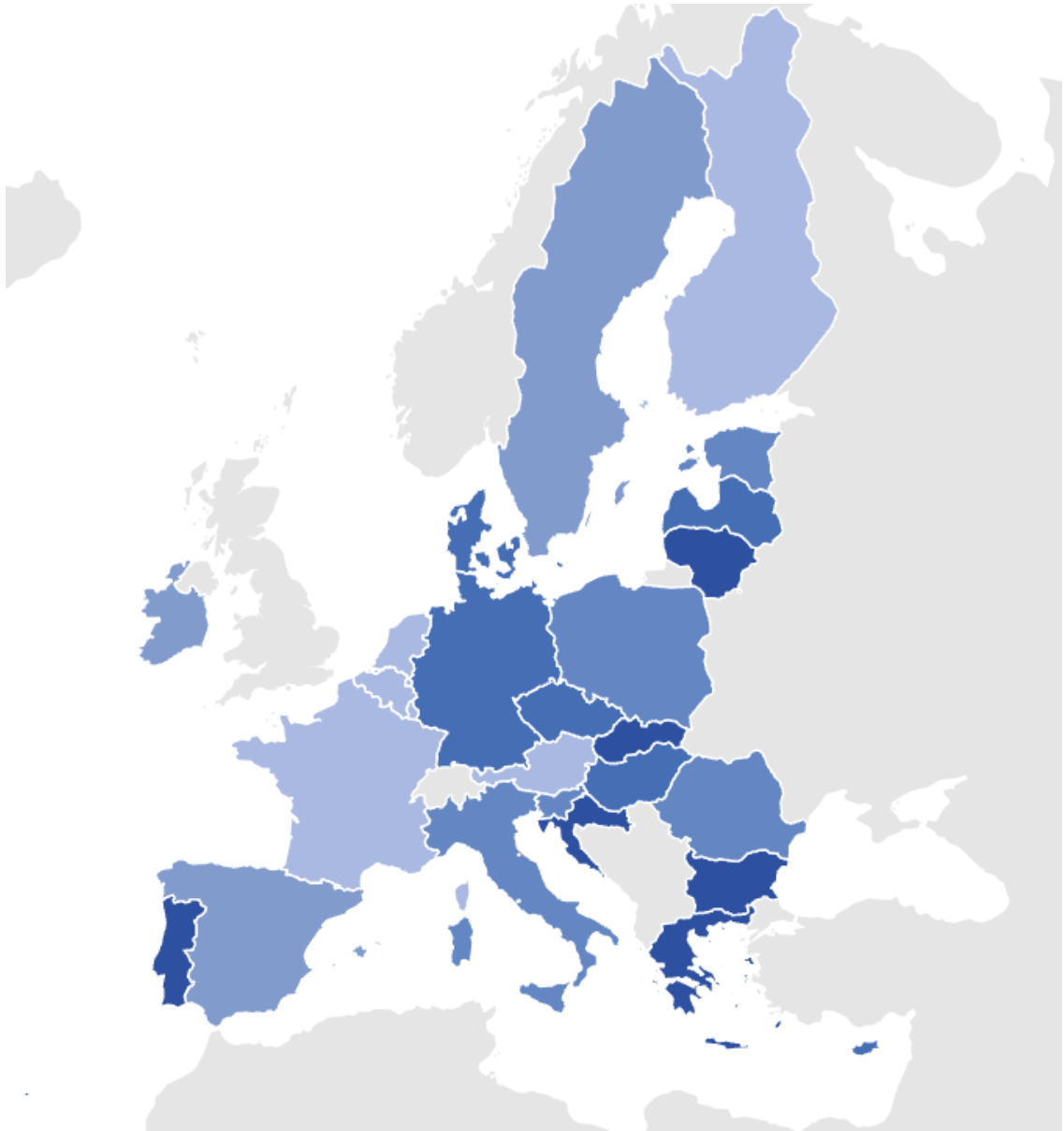

Férovosť a šťastie

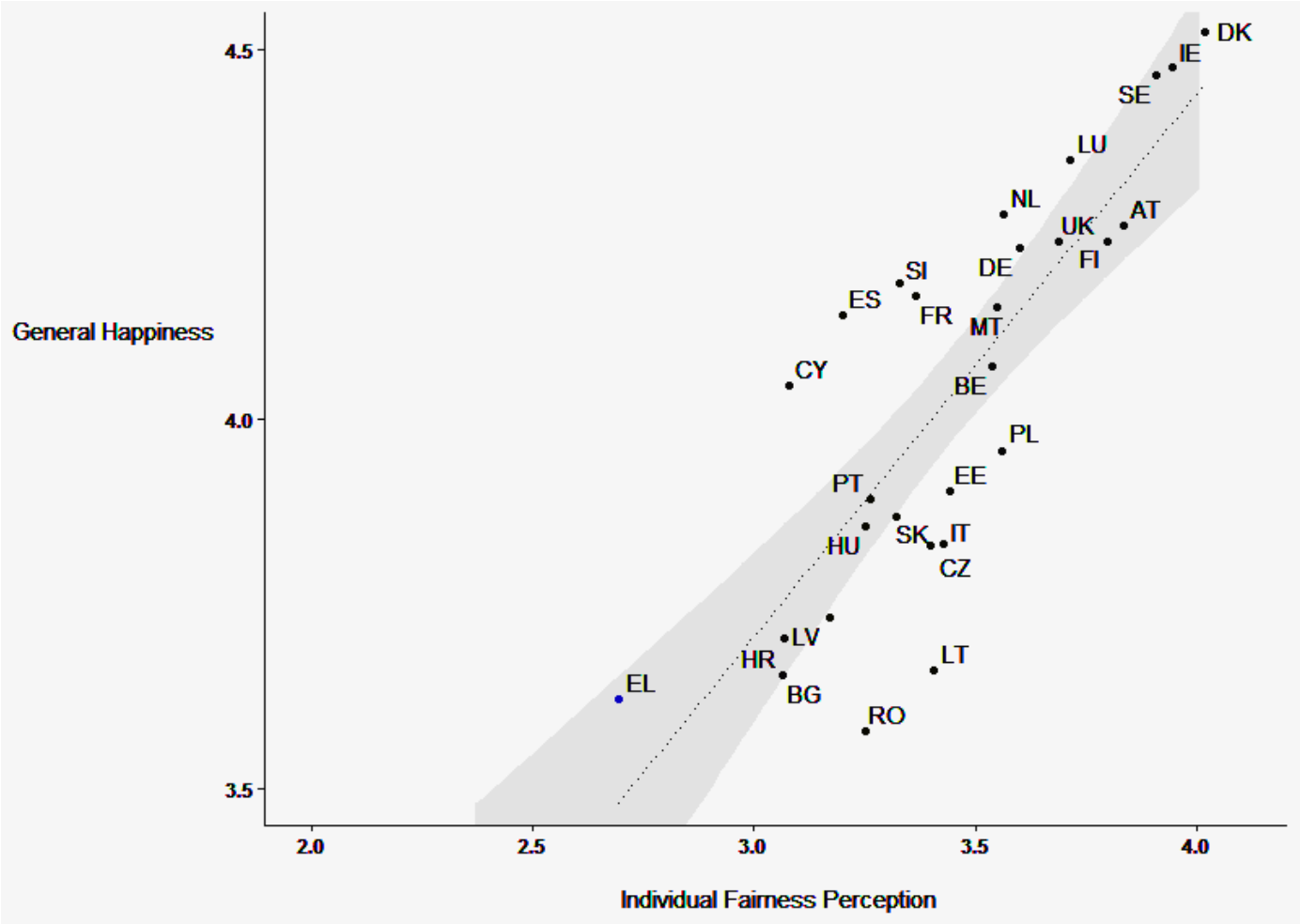

- Celý svet vstupuje do éry najradikálnejších zmien spoločnosti
- Odolný a v hodnotách ukotvený človek je najdôležitejším prvkom na zvládnutie revolúcie a aby ľudstvo prežilo a adaptovalo sa
- Slovensko do týchto zmien vstupuje nepripravené a čaká ho veľmi ťažké obdobie. Potrebuje lídrov, víziu, inovátorov a odhodlanie

Budúcnosť nie je ešte napísaná
Nenechajme iných aby ju napísali pre nás